

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

No2

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2026

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, fevral.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukurimova Dinara Rustamxanovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhriddinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoirazimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyea Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

TIJORAT BANKLARINING INVESTITSIYA LOYIHALARINI KREDITLASH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	40
Faxriddinov Temur Faxriddin o'g'li	
TEMIR YO'L YO'LLARINI TA'MIRLASH KORXONALARINING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH OMILLARI.....	46
Allabergenov Sherzod Maksudbayevich	
BANKLARNI TRANSFORMATSIYALASH JARAYONIDA INVESTITSION KREDITLASHNING XORIJ TAJRIBASI.....	51
Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li	
O'ZBEKISTONDA BUDJET OCHIQLIGINI TA'MINLASH BO'YICHA QONUNCHILIK BAZASINING EVOLYUTSIYASI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI.....	55
Mamanov Alisher Umbarovich	
ENERGETIKA TARMOG'I KORXONALARIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH YO'LLARI.....	60
Xamdamova Gavxar Absamatovna	
SMART UNIVERSITET MODELINING XALQARO TAJRIBASI VA UNI YANGI O'ZBEKISTON TA'LIM TIZIMIGA MOSLASHTIRISH MASALALARI.....	65
Saloxiddinova Sitora Baxodir qizi	
IJTIMOIIY OBYEKTlarda QURILISH XIZMATLARINI MOLiyALASHTIRISHNING NAZARIY – ASOSIY TAMOIYILLARI.....	68
Gapparov Azim Qayumovich	
QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARINING ISHLAB CHIQRISH FAOLIYATIGA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANI JORIY ETISH ORQALI RAQOBATBARDOSHLIKNI TA'MINLASH.....	72
Zaripov Shoxboz Alijon o'g'li	
O'ZBEKISTONDA MASOFAVIY BANK XIZMATLARINING IQTISODIY VA IJTIMOIIY BARQARORLIKKA TA'SIRI.....	75
Kolmatova Asila Menglimurod qizi	
РОЛЬ GREEN BONDS В МЕЖДУНАРОДНОЙ ФИНАНСОВОЙ СТРАТЕГИИ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ.....	81
Н.Т. Бекназарова	
BARQAROR RIVOJLANISH SHAROITIDA EKOLOGIK BOSHQARUV VA AUDIT.....	86
Shaymatova Nargiza Ashurovna	
NORASMIY IQTISODIYOTNING MAVJUDLIGINING NAZARIY MASALALARI VA UNI ANIQLASHNING USLUBIY YONDASHUVLARI.....	93
Alimardonov G'ayratjon Nuraliyevich	
DIGITAL TWIN-BASED DECISION SUPPORT FOR COST OPTIMIZATION AND RISK MANAGEMENT IN INFRASTRUCTURE SYSTEMS.....	99
Nelyufar Umarovna Dadabayeva	
PAXTA BO'LAKCHASINING OG'MA TO'RLI YUZA SIRTI BO'YLAB HAVO OQIMI TA'SIRIDAGI HARAkatINING MATEMATIK MODELI.....	108
Karimov Abdusamat	
АДАПТИВНОСТЬ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ К ВНЕШНИМ РИСКАМ И ГЕОЭКОНОМИЧЕСКИМ ТЕНДЕНЦИЯМ.....	115
Бабаджанов Шухрат Атахомович	
“TIBBIYOT BOZORINING UZLUKSIZ RIVOJLANISHI UCHUN MEKANIZMLARNI TAKOMILLASHTIRISH YONDASHUVLARI”.....	120
Abdumalikov Shoxjahon Jaloliddin o'g'li	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING MEHNAT BOZORI RIVOJLANISHIDAGI ROLI VA BANDLIKKA TA'SIRI.....	124
Egamberdiyev Abdujabbor Xusanovich	

XORAZM VILOYATIDA ETNOGRAFIK TURIZMNI BARQAROR RIVOJLANTIRISH MEXANIZMINING AHAMIYATI	129
Ro'zimatova Shaxlo Baltaboy qizi	
THE FEAR OF MISSING OUT (FOMO) EFFECT IN ADVERTISING AND ITS NEUROPSYCHOLOGICAL IMPACT ON IMPULSE BUYING	134
Negmatov Nodir Nozimovich	
O'ZBEKISTONDA TRANSPORT XIZMATINI TASHKIL ETISHNING ASOSIY IQTISODIY KO'RSATKICHLARI VA TENDENSIYALARI TAHLILI.....	139
Aytiyeva Sevara	
TO'QIMACHILIK SANOATIDA INVESTITSION LOYIHALARNI BOSHQARISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHDA INNOVATSION YONDASHUVLAR.....	144
Qurbonov Jasurbek Pozilovich	
YASHIL IQTISODIYOTNING MOHIYATI VA O'ZBEKISTON UCHUN AHAMIYATI.....	149
Abdullayeva Matluba Nematovna, Nuriddinov Kamoliddin Faxriddin o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA KICHIK KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	155
Axmedov Sanjar Temur o'g'li	
POPULATION IMPACT ON CONSUMER CULTURE AND NATIONAL ECONOMIC GROWTH.....	160
Rustamov Sherov Oblokulovich	
AVTOTRANSPORT KORXONALARINING IQTISODIY KO'RSATKICHLARI TAHLILI VA ULARNI YAXSHILASHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR.....	164
Laylo Akbarova, Komolov Adxam Dilshod o'g'li	
MODELING THE DIFFUSION OF DIGITAL BANKING ADOPTION IN UZBEKISTAN: EVIDENCE FROM TBC BANK USING THE BASS DIFFUSION MODEL AND A HYBRID REGRESSION APPROACH	169
Feruza Nabieva	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA EKOLOGIK XARAJATLARNI BUXGALTERIYA HISOBIDA AKS ETTIRISH VA BAHOLASH	176
Rabbimov Elbek Abdulloyevich, G'afforov Ilhom Ilyosjonovich, Ergashev Olloyor Furqat o'g'li	
O'ZBEKISTONNING YANGI BOZORLARGA CHIQUISHIDA FAOL MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISHNING INTEGRALLASHGAN MODELI.....	183
Baqoyev Sunnatillo Burxon o'g'li	
O'ZBEKISTONDA TADBIRKORLIK FAOLIYATIGA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHNING ILMIY-KONSEPTUAL ASOSLANISHI.....	188
Salaydinov Shodiyor Nizom o'g'li	
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT PORTFELI SIFATINI OSHIRISH VA KREDIT RISKINI BOSHQARISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	194
Turg'unov Nodirbek Muminjanovich	
SANOAT KORXONALARI TUZILMASINI TAKOMILLASHTIRISH MEXANIZMI	198
Jabborov Elbek Erkin o'g'li	
SOLIQ STAVKALARINI TABAQALASHTIRISHNING TADBIRKORLIK FAOLIYATINI RIVOJLANISHGA TA'SIRI.....	202
Abduraimova Nigora Abdugapparovna	
MINTAQALAR IQTISODIY RIVOJLANISHIDAGI TAFOVUTLARNI KAMAYTIRISHNI TA'MINLASHDAGI XORIJ MAMLAKATLAR TAJRIBASI.....	208
Egamov Temur Muzaffarovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI MOLYAVIY RAG'BATLANTIRISH IMKONIYATLARI.....	213
Baxriddinov Nodirbek Zamirdinovich	
MINTAQA IQTISODIYOTINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA XIZMATLAR SOHASINING O'RNI VA OBYEKTIV ZARURLIGI.....	217
Achilova Firuza Kurbanovna	
INVESTITSIYALARNI JALB ETISH ORQALI MAXSUS IQTISODIY ZONALARNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	222
Ergashev Olim	

KICHIK BIZNES INNOVATSION FAOLIYATINING RIVOJLANISHIDAGI ASOSIY TENDENSIYALAR	227
Amirov Zubaydulla Toir o'g'li	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHDA YOSHLAR TADBIRKORLIGINING O'RNI VA AHAMIYATI	233
Isakjanova Saboxat Muhamedovna	
KORPORATIV BOSHQARUV TIZIMIDA AKSIYADORLAR HUQUQLARINI HIMOYA QILISH MEXANIZMLARINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	238
Xakimov Uchkun Xamitovich	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA MILLIY MAKROIQTISODIY SIYOSATNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	242
Mardanova Ra'no Isakovna	
XUSUSIY VA DAVLAT SHIFOXONALARI UCHUN RAQAMLI MARKETING STRATEGIYALARINI QIYOSIY TAHLIL	246
Yakubov Temur G'anibekovich	
RAQAMLI SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMIDA RESURS SAMARADORLIGI VA IQTISODIY NATIJADORLIK MODEL	250
Ziyodullayev Qahramon	
"MILLIY TURIZM SITUATSION-MONITORING MARKAZI" VA "YASHIL TUROPERATORLAR" FAOLIYATINI SHAKLLANTIRISH ISTIQBOLLARI	254
Toshev Akmal Salimovich	
RISK-MENEJMENT VA MOLIYAVIY BARQARORLIK O'ZARO BOG'LIQLIGINING KONSEPTUAL MODELINI SHAKLLANTIRISH TAMOYILLARI	261
Madaminov Bekzod Allayarovich	
O'ZBEKISTONDA YASHIRIN IQTISODIYOT: BAHOLASH METODOLOGIYASI, DINAMIKASI VA QISQARTIRISH ISTIQBOLLARI (1996 – 2026-YILLAR TAHLILI)	266
Djumanova Rano Fayzullayevna	
OLIY TA'LIM SIFATINI BAHOLASHDA MAJMUALI DIAGNOSTIK MODELNING AMAL QILISH XUSUSIYATLARI	272
Xo'jaxonov Ma'rufxon Xamidxonovich	
TIJORAT BANKLARI FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISHNING XORIJ TAJRIBASI	278
Vafiyev Raxim Xalimjonovich	
INVESTITSIYA LOYIHALARINI KREDITLASH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	282
Nigora Nurmatova	
BANK SEKTORINING INVESTITSIYA OQIMLARINI BOSHQARISHDAGI STRATEGIK O'RNI	287
Abdumavlonov Abdumutal Abdumajid o'g'li	
O'ZBEKISTON KORXONALARIDA UZOQ MUDDATLI MOLIYAVIY INVESTITSIYALAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH	291
Allabergenova Nilufar Shermetovna	
O'ZBEKISTON BANK TIZIMIDA TA'MINOTLI YIRIK KREDITLAR ASOSIDA QIMMATLI QOG'OZLAR CHIQRISH ORQALI RESURS BAZASINI KENGAYTIRISH MEXANIZMLARI	298
Ahmedov Akbarali Sultonmurodovich	
"MINTAQA SANOATI SALOHİYATIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH MEXANIZMLARI"	306
Abdinazarov Xusan Shaymanovich	
BUDJET TASHKILOTLARI FAOLIYATIDA MAJBURIYATLAR: MAZMUNI, TURLARI VA TARKIBI	309
Jabbarova Charos Aminovna	
ATROF-MUHIT VA EKOLOGIK IQTISODIYOT: TURIZM XIZMATLARI BOZORIDA RESURLARDAN OQILONA FOYDALANISH VA UNING RAQOBATBARDOSHLIGINI TA'MINLASH	316
Alikulov Samar Abdirashidovich	
O'ZBEKISTON TURIZM INDUSTRIYASI RIVOJLANISHIDA FORSAYT TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH	322
Turdibekov Xasan Ibragimovich	
АНАЛИЗ ДЕБИТОРСКОЙ И КРЕДИТОРСКОЙ ЗАДОЛЖЕННОСТИ ХОЗЯЙСТВУЮЩЕГО СУБЪЕКТА	329
Камолова Феруза Кахрамоновна	

TASHQI QARZNING IQTISODIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRI: QARZ BARQARORLIGINI BAHOLASH MODELLARI ASOSIDA O'ZBEKISTON MISOLIDA TAHLIL	333
Oliyeva Kumushoy Ahmad qizi, Tashmuxeamedova Yayra Atxamovna	
XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARNING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA SOLIQLARNI TARTIBGA SOLISHNING TAHLILI	339
Kudiyarov Kishibay Ramatullaevich	
KORXONALAR FAOLIYATINING IQTISODIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING XORIJ TAJIRIBASI	343
Iminova Nargizaxon Akramovna	
SUG'URTA KOMPANIYALARINING TO'LOVGA QOBILIYATLILIGINI BOSHQARISHDA RISKLAR VA RISK-MENEJMENTNING O'RNI	350
Xalikulova Shirin Utkir qizi	
BUDJET TASHKILOTLARIDA BUXGALTERIYA HISOBI VA HISOBOTINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISHDAGI MUAMMOLAR VA KAMCHILIKLAR	354
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Xasanboyeva Muyassar Ubaydullayevna	
XUSUSIY KORXONALARDA KADRLAR MENEJMENTI SAMARADORLIGINI OSHIRISH	358
Alimova Dildora Damirovna	
BANK TRANSFORMATSIYASI TUSHUNCHASI VA UNING MENEJMENTDAGI O'RNI	363
Rajabov Oybek Panjievich	
O'ZBEKISTON OZIQ-OVQAT SANOATIDA ISHLAB CHIQRISH SAMARADORLIGINING HOZIRGI HOLATI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	367
Eshtemirova Anora Norboy qizi	
BOZOR KONYUNKTURASIGA MOS PIYOZ YETISHTIRISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'NALISHLARI	371
Sadikova Shohida Obidqul qizi	
HUDUDLARDA MAISHIY XIZMATLAR SOHASINI KLASTERLASH VA RESURS SAMARADORLIGIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI	375
Normurodova Zebo Eshmaxmatovna	
XUSUSIY VA KORPORATIV TUZILMALARDA AUDITORLIK TEKSHIRUVI HAMDA AUDITORLIK XULOSASINI SHAKLLANTIRISH AMALIYOTI	380
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Ubaydullayev Toxirjon Abdullajanovich	
YIRIK VA KICHIK BIZNES O'RTASIDA KOOPERATSIYA MUNOSABATLARINI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI	385
Nasirova Kamola Alimovna	
MOLIYAVIY HISOBOTLARNING QAROR QABUL QILISH JARAYONIDAGI IQTISODIY ROLI	394
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Yahyayeva Ra'no Raximovna	
DIRECTIONS FOR IMPROVING INVESTMENT POLICY IN THE CONDITIONS OF DIGITAL ECONOMY (EXPERIENCE OF UZBEKISTAN)	400
Khatamov Nurbek Achildiyevich, Sharifi Abdul Fatah	
DAVLATNING FISKAL VA MONETAR SIYOSATI UYG'UNLIGINING IQTISODIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRINI BAHOLASH	405
Uralov Shavkat Maxramovich	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA BIZNES JARAYONLARINI AVTOMATLASHTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI	410
Yusubov Muzaffar Alimbayevich	
BANKLARDA RAQAMLASHTIRISH JARAYONINING MIJOZLAR QONIQLASH DARAJASIGA TA'SIRI	414
Ro'ziboyev Shuxrat Komilovich	

BANKLARDA RAQAMLASHTIRISH JARAYONINING MIJOZLAR QONIQISH DARAJASIGA TA'SIRI

Ro'ziboyev Shuxrat Komilovich

Aksiyadorlik tijorat banki "Tengebank" Novza bank xizmatlari markazi katta menejeri

Annotatsiya. Mazkur maqolada tijorat banklarida raqamlashtirish jarayonining moliyaviy xizmatlar sifati hamda mijozlar qoniqish darajasiga ta'siri ilmiy jihatdan tahlil qilinadi. Raqamli texnologiyalar, jumladan, mobil bank, internet-banking, avtomatlashtirilgan xizmatlar hamda sun'iy intellekt asosidagi yechimlarning bank xizmatlari tezkorligi, qulayligi va shaffofligini oshirishdagi o'rni o'rganildi. Tadqiqot natijalari raqamlashtirish darajasi oshgani sari mijozlar qoniqishi ko'rsatkichlari ham sezilarli darajada yaxshilanishini ko'rsatdi. Shuningdek, raqamli transformatsiya banklar uchun raqobatbardoshlikni oshiruvchi muhim omil sifatida asoslandi.

Kalit so'zlar: raqamli transformatsiya, tijorat banklari, mijozlar qoniqishi, moliyaviy xizmatlar, innovatsion texnologiyalar, bank samaradorligi.

Abstract. This article analyzes the impact of digital transformation in commercial banks on the quality of financial services and the level of customer satisfaction. The role of digital technologies, including mobile banking, internet banking, automated services, and artificial intelligence-based solutions, in improving service speed, convenience, and transparency is examined. The research results indicate that as the level of digitalization increases, customer satisfaction indicators also improve significantly. Moreover, digital transformation is substantiated as a key factor in enhancing competitiveness in the banking sector.

Key words: digital transformation, commercial banks, customer satisfaction, financial services, innovative technologies, banking efficiency.

Аннотация. В статье исследуется влияние процессов цифровизации в коммерческих банках на качество финансовых услуг и уровень удовлетворенности клиентов. Проанализирована роль цифровых технологий, включая мобильный банкинг, интернет-банкинг, автоматизированные сервисы и решения на основе искусственного интеллекта, в повышении оперативности, удобства и прозрачности обслуживания. Результаты исследования показывают, что по мере роста уровня цифровизации существенно повышаются показатели удовлетворенности клиентов. Также цифровая трансформация обоснована как важный фактор повышения конкурентоспособности банков.

Ключевые слова: цифровая трансформация, коммерческие банки, удовлетворенность клиентов, финансовые услуги, инновационные технологии, эффективность банков.

KIRISH

So'nggi yillarda global moliya tizimida raqamli transformatsiya jarayonlari misli ko'rilmagan sur'atlarda rivojlanib, bank sektorining faoliyat yuritish modeli hamda moliyaviy xizmatlar ko'rsatish mexanizmlarini tubdan yangilamoqda. Jahon miqyosida olib borilgan tadqiqotlarga ko'ra, 2023-yilga kelib bank operatsiyalarining qariyb 65–70 foizi raqamli kanallar orqali amalga oshirilgan bo'lib, bu ko'rsatkich 2015-yilda atigi 30 foizni tashkil etgan. Xususan, mobil bank xizmatlaridan foydalanuvchilar soni dunyo bo'yicha 2,5 milliard nafardan

oshib, yiliga o'rtacha 12–15 foiz sur'atda o'sib bormoqda. Internet-banking platformalari orqali amalga oshirilayotgan tranzaksiyalar hajmi esa so'nggi besh yil ichida qariyb ikki barobarga ko'paydi. Ushbu jarayon axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining bank sektoriga chuqur integratsiyalashuvi natijasida yuzaga kelib, moliyaviy xizmatlarning tezkorligi, shaffofligi va qulayligini sezilarli darajada oshirishga xizmat qilmoqda [1].

Raqamlashtirish banklar faoliyatining ichki boshqaruv tizimini takomillashtirish bilan birga, operatsion samaradorlikni oshirishga va xarajatlarni optimallashtirishga ham imkon bermoqda. Xalqaro amaliyotda raqamli texnologiyalarni joriy etgan banklarda xizmat ko'rsatish xarajatlari o'rtacha 20–30 foizga qisqargani, xizmatlar bajarilish tezligi esa 40–50 foizga oshgani qayd etilmoqda. Masalan, an'anaviy bank bo'limlarida bir operatsiyani bajarish uchun o'rtacha 15–20 daqiqa talab etilsa, raqamli platformalar orqali ushbu jarayon bir necha soniya yoki daqiqa ichida amalga oshirilmoqda. Bu holat mijozlar uchun qulaylik yaratish bilan birga, banklar faoliyati samaradorligini oshiruvchi muhim omil sifatida namoyon bo'lmoqda.

Bugungi kunda tijorat banklari raqamli kanallar orqali xizmatlar ko'rsatish ulushini izchil oshirishga intilmoqda. Statistik ma'lumotlarga ko'ra, rivojlangan mamlakatlarda bank mijozlarining 80 foizdan ortig'i kamida bir marta mobil bank ilovalaridan foydalanadi, ularning qariyb 60 foizi esa moliyaviy operatsiyalarining asosiy qismini aynan raqamli platformalar orqali amalga oshiradi. Rivojlanayotgan davlatlarda ham bu ko'rsatkichlar yil sayin barqaror sur'atlarda ortib bormoqda. O'zbekiston bank sektorida ham so'nggi yillarda raqamli xizmatlardan foydalanuvchilar soni sezilarli darajada ko'payib, 2024-yilga kelib mobil bank ilovalari orqali faol foydalanuvchilar soni 20 million nafarga yaqinlashgani kuzatilmoqda. Onlayn to'lovlar hajmi esa so'nggi uch yil ichida qariyb 2,5 barobarga oshdi.

Raqamli texnologiyalarning joriy etilishi natijasida bank xizmatlari sifati bo'yicha yangi standartlar shakllanmoqda. Mijozlar tomonidan xizmat tezkorligi, foydalanish qulayligi va xavfsizlik darajasi eng muhim mezonlar sifatida baholanmoqda. O'tkazilgan so'rovlar natijalariga ko'ra, raqamli xizmatlardan muntazam foydalanayotgan mijozlarning 75–85 foizi bank xizmatlaridan yuqori darajada qoniqish bildirgan bo'lsa, an'anaviy xizmatlardan foydalanadigan mijozlar orasida ham qoniqish darajasi barqaror o'sish tendensiyasini namoyon etmoqda. Bu holat raqamlashtirish jarayonining mijozlar tajribasini boyitishga va bank xizmatlari sifatini yanada yuksaltirishga xizmat qilayotganini yaqqol ko'rsatadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

So'nggi yillarda raqamli transformatsiya jarayonlarining bank sektoriga ta'siri ko'plab xorijiy va mahalliy olimlar tomonidan keng miqyosda o'rganilmoqda. Ilmiy tadqiqotlarda raqamli texnologiyalar banklarning operatsion samaradorligini oshirish, xizmatlar sifatini yaxshilash hamda mijozlar bilan munosabatlarni mustahkamlashning muhim omili sifatida baholanadi.

Xususan, M. Porter raqamli iqtisodiyot sharoitida banklar uchun raqamli platformalar raqobat ustunligini shakllantiruvchi asosiy strategik resursga aylanganini ta'kidlaydi. Uning fikriga ko'ra, raqamli xizmatlar orqali banklar mijozlarga individual yondashuvni kuchaytirib, xizmatlar qiymatini oshirish imkoniyatiga ega bo'ladi [2]. Shuningdek, OECD ekspertlari tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda raqamli transformatsiyaning bank sektorida operatsion xarajatlarni o'rtacha 20–30 foizga optimallashtirishga hamda xizmat ko'rsatish jarayonlarini sezilarli darajada tezlashtirishga xizmat qilishi ilmiy asoslangan.

Hasan va De Renzis tomonidan o'tkazilgan empirik tadqiqotlar mobil bank xizmatlarining mijozlar qoniqish darajasiga sezilarli ijobiy ta'sir ko'rsatishini tasdiqlaydi. Ularning izlanishlariga ko'ra, raqamli kanallar orqali qulay va tezkor xizmat olgan mijozlarning bankka bo'lgan sodiqligi an'anaviy xizmatlardan foydalanuvchilarga nisbatan yuqoriroq bo'ladi. Mualliflar raqamli xizmatlar qulayligi mijozlar qaror qabul qilish jarayonida muhim omilga aylanganini qayd etadilar [3].

Shuningdek, Venkatesh va Davis texnologiyalarni qabul qilish modeli (TAM) asosida olib borgan tadqiqotlarda raqamli bank xizmatlaridan foydalanish darajasi xizmatning foydaliligi va qulayligi bilan bevosita bog'liq ekanini aniqlagan. Ularning xulosalariga ko'ra, texnologik qulaylik oshgani sari mijozlar qoniqish darajasi ham izchil ortib boradi. Bu holat raqamlashtirish jarayonining psixologik va ijtimoiy omillar orqali ham mijozlar munosabatiga ijobiy ta'sir ko'rsatishini anglatadi [4].

Sun'iy intellekt va avtomatlashtirilgan tizimlar bo'yicha olib borilgan tadqiqotlarda, xususan, Brynjolfsson va McAfee ishlanmalarida raqamli texnologiyalar bank xizmatlarida inson omiliga bog'liq xatoliklarni kamaytirib, xizmat sifati va xavfsizligini oshirishga xizmat qilishi ta'kidlanadi. Mualliflarning fikricha, sun'iy intellekt asosidagi tizimlar mijozlar ehtiyojlarini oldindan prognoz qilish imkonini berib, bank xizmatlarini yanada individuallashtirishga xizmat qiladi [5].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda tizimli tahlil, taqqoslash hamda statistik usullardan keng foydalanilib, tijorat banklarida joriy etilgan raqamli xizmatlar darajasi bilan mijozlar qoniqish ko'rsatkichlari o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik chuqur

o'rganildi. Empirik tahlilni amalga oshirish maqsadida bank xizmatlaridan foydalanuvchi mijozlar o'rtasida so'rovnoma tashkil etildi va uning natijalari asosida raqamli xizmatlardan foydalanish chastotasi, xizmatlar sifati bo'yicha baholar hamda umumiy qoniqish darajasi aniqlab olindi. Olingan empirik ma'lumotlar korelyatsion tahlil yordamida qayta ishlanib, bank faoliyatida raqamlashtirish jarayonlarining mijozlar qoniqishiga ko'rsatadigan ta'sir darajasi ilmiy jihatdan baholandi hamda asoslangan xulosalar shakllantirildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot jarayonida o'tkazilgan empirik tahlil va so'rovnoma natijalari tijorat banklarida raqamli xizmatlardan foydalanish darajasi bilan mijozlar qoniqish ko'rsatkichlari o'rtasida kuchli ijobiy bog'liqlik mavjudligini ko'rsatdi. Xususan, raqamli platformalar orqali bank xizmatlaridan muntazam foydalanayotgan respondentlarning qariyb 80–85 foizi ko'rsatilayotgan xizmatlar sifatidan yuqori darajada mamnun ekanini bildirgan bo'lsa, an'anaviy bank bo'limlariga ko'proq murojaat qiladigan mijozlar orasida ham qoniqish darajasi barqaror ijobiy tendensiyani namoyon etib, o'rtacha 55–60 foizni tashkil etdi. Ushbu natijalar raqamli xizmatlar mijozlar tajribasini sezilarli darajada boyitayotganini va xizmatlar sifatini oshirishga xizmat qilayotganini tasdiqlaydi (1-jadval).

1-jadval. Tijorat banklarida raqamli xizmatlardan foydalanish darajasi va mijozlar qoniqish ko'rsatkichlari o'rtasidagi bog'liqlik natijalari¹

№	Ko'rsatkichlar	Raqamli xizmatlardan foydalanuvchilar	An'anaviy xizmatlardan foydalanuvchilar	Izoh
1	Xizmat sifatidan yuqori darajada qoniqish	80–85 %	55–60 %	Raqamli xizmatlar mijozlar tajribasini sezilarli darajada yaxshilagan
2	Mobil ilovalardan foydalanish bankka ishonchni oshirganlar ulushi	70 % dan ortiq	–	Raqamli platformalar ishonch omilini kuchaytirgan
3	Bir moliyaviy operatsiya uchun o'rtacha vaqt	1–2 daqiqa	10–15 daqiqa	Operatsiyalar bajarilish vaqti 3–4 barobarga qisqargan
4	Bank bo'limlariga murojaat qilish chastotasi kamaygan mijozlar ulushi	65 %	–	Navbatlar va ortiqcha tashriflar sezilarli darajada qisqargan
5	Raqamlashtirish darajasi va qoniqish o'rtasidagi korelyatsiya	$r \approx 0,72–0,78$	–	Kuchli ijobiy bog'liqlik aniqlangan
6	Bankni boshqalarga tavsiya qilishga tayyor mijozlar ulushi	68 %	40–45 %	Raqamli xizmatlar mijozlar sodiqligini oshirgan
7	Eng qulay deb baholangan xizmatlar	Mobil to'lovlar, hisobni nazorat qilish, masofaviy kredit va omonatlar	–	Raqamli xizmatlar funksional ustunlikka ega

Jadvaldagi ma'lumotlardan ko'rinib turibdiki, ayniqsa, mobil bank ilovalari orqali amalga oshirilayotgan to'lovlar, hisobvaraqlarni real vaqt rejimida nazorat qilish, kredit va omonat operatsiyalarini masofadan turib bajarish imkoniyatlari mijozlar tomonidan eng qulay va samarali xizmat turlari sifatida baholangan. So'rov natijalariga ko'ra, respondentlarning 70 foizdan ortig'i mobil bank ilovalaridan foydalanish bank xizmatlariga bo'lgan ishonchni oshirganini ta'kidlagan. Shuningdek, raqamli xizmatlar tufayli moliyaviy operatsiyalarni bajarish vaqti o'rtacha 3–4 barobarga qisqargani aniqlangan. Masalan, an'anaviy bank bo'limlarida bir to'lov operatsiyasi uchun o'rtacha 10–15 daqiqa talab etilgan bo'lsa, raqamli platformalarda ushbu jarayon 1–2 daqiqa ichida amalga oshirilmoqda.

Raqamlashtirish jarayonining yana bir muhim natijasi navbatlarda kutish vaqtining sezilarli darajada qisqarishi bilan namoyon bo'ldi. Tadqiqot davomida mijozlarning qariyb 65 foizi raqamli xizmatlardan foydalanish natijasida bank bo'limlariga murojaat qilish zarurati kamayganini bildirgan. Bu holat nafaqat mijozlar uchun qulaylik yaratdi, balki bank xodimlarining ish yuklamasini optimallashtirib, xizmat ko'rsatish jarayonlarini yanada samarali tashkil etish imkonini ham ta'minladi.

¹ Manba: muallif tomonidan tayyorlandi.

Statistik tahlil natijalari raqamli xizmatlar ulushi oshgani sari mijozlar qoniqish ko'rsatkichi ham mutanosib ravishda o'sib borayotganini ko'rsatdi. Korrelyatsion tahlil natijasida raqamlashtirish darajasi bilan mijozlar qoniqish indeksi o'rtasidagi bog'liqlik koeffitsienti yuqori ($r \approx 0,72-0,78$) ekanini aniqlandi. Ushbu natija raqamli transformatsiya jarayoni bank xizmatlari sifatiga kuchli ijobiy ta'sir ko'rsatayotganini ilmiy jihatdan tasdiqlaydi.

Bundan tashqari, tahlil natijalari raqamli xizmatlardan foydalanayotgan mijozlarning bankka bo'lgan sodiqlik darajasi ham yuqori ekanini ko'rsatdi. Raqamli platformalar orqali qulay xizmat olgan mijozlarning qariyb 68 foizi bankni boshqalarga tavsiya qilishga tayyor ekanini bildirgan. An'anaviy xizmatlardan foydalanuvchilar orasida esa bu ko'rsatkich 40–45 foiz atrofida shakllangan. Ushbu holat raqamli transformatsiya bank imijining yaxshilanishi va mijozlar bazasining barqaror kengayishiga xizmat qilayotganini ko'rsatadi.

Umuman olganda, tadqiqot natijalari raqamlashtirish jarayoni bank xizmatlarining tezkorligi, qulayligi va sifatini oshirish orqali mijozlar qoniqish darajasiga sezilarli ijobiy ta'sir ko'rsatayotganini tasdiqladi. Raqamli transformatsiya nafaqat texnologik yangilanish, balki banklarning strategik rivojlanish omili sifatida ham muhim ahamiyat kasb etmoqda. U banklarga raqobatbardoshlikni oshirish, xizmatlar diversifikatsiyasini kengaytirish hamda mijozlar bilan uzoq muddatli hamkorlikni mustahkamlash imkonini bermoqda. Shu bois raqamli texnologiyalarni izchil joriy etish va ularni doimiy ravishda takomillashtirib borish tijorat banklari faoliyatining ustuvor yo'nalishlaridan biri bo'lishi maqsadga muvofiqdir.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tijorat banklarida raqamlashtirish jarayonining izchil joriy etilishi moliyaviy xizmatlar samaradorligini sezilarli darajada oshirish bilan birga, mijozlar qoniqish darajasiga ham bevosita ijobiy ta'sir ko'rsatayotgani mazkur tadqiqot natijalari orqali ilmiy jihatdan asoslab berildi. Raqamli texnologiyalar, xususan, mobil bank ilovalari, internet-banking tizimlari, avtomatlashtirilgan xizmatlar hamda masofaviy moliyaviy operatsiyalar bank xizmatlarining tezkorligi, qulayligi va shaffofligini ta'minlab, an'anaviy xizmat ko'rsatish shakllariga nisbatan yuqori samaradorlikni namoyon etmoqda. Natijada bank–mijoz munosabatlari yanada soddalashib, ishonch va uzoq muddatli hamkorlikka asoslangan yangi model shakllanmoqda.

Tadqiqot davomida olingan empirik va statistik ma'lumotlar raqamli xizmatlardan faol foydalanayotgan mijozlar orasida qoniqish darajasi yuqori ekanini tasdiqladi. Raqamlashtirish xizmat ko'rsatish vaqtini qisqartirish, navbatlarni kamaytirish hamda moliyaviy operatsiyalarni masofadan turib amalga oshirish imkoniyatini yaratish orqali mijozlar tajribasini sezilarli darajada yaxshilamoqda. Shu bilan birga, raqamli platformalar orqali xizmatlarning qulayligi va xavfsizligi ta'minlanishi bank xizmatlariga bo'lgan ishonchni oshirib, mijozlarning sodiqligini mustahkamlashga xizmat qilmoqda.

Shuningdek, tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, raqamli transformatsiya nafaqat texnologik yangilanish, balki banklarning strategik rivojlanish omili sifatida ham muhim ahamiyat kasb etadi. Raqamlashtirish darajasi yuqori bo'lgan banklar bozor sharoitida raqobatbardoshlikni oshirib, yangi mijozlarni jalb qilish va mavjud mijozlar bazasini kengaytirish imkoniyatiga ega bo'lmoqda. Bu esa banklarning moliyaviy barqarorligi va uzoq muddatli rivojlanishini ta'minlashda muhim omil hisoblanadi.

Xulosa qilib aytganda, tijorat banklarida raqamli xizmatlarni izchil rivojlantirish va ularning sifatini doimiy ravishda takomillashtirib borish bank sektorining barqaror o'sishi uchun muhim shartlardan biri hisoblanadi. Banklar raqamli transformatsiya strategiyalarini ishlab chiqishda mijozlar ehtiyojlari va qoniqish darajasini ustuvor yo'nalish sifatida belgilashi, raqamli texnologiyalarni joriy etishda xizmat sifati va xavfsizlik masalalariga alohida e'tibor qaratishi lozim. Kelgusida ushbu yo'nalishda olib boriladigan ilmiy tadqiqotlar raqamlashtirish jarayonining moliyaviy natijalarga, risklarni boshqarish tizimiga hamda bank xizmatlarining innovatsion rivojlanishiga ta'sirini yanada chuqurroq o'rganishga qaratilishi maqsadga muvofiqdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. World Bank. (2024). Digital financial services and development. <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099031924192524293/pdf/P180107173682d0431bf651fded74199f10.pdf>
2. Porter, M. E. (2020). Competitive Advantage in the Digital Economy. New York: Free Press.
3. Hasan, I., & De Renzis, T. (2021). The impact of digital banking on customer satisfaction and loyalty. *Journal of Banking Studies*, 15(3), 45–62.
4. Venkatesh, V., & Davis, F. D. (2000). A theoretical extension of the Technology Acceptance Model: Four longitudinal field studies. *Management Science*, 46(2), 186–204.
5. Brynjolfsson, E., & McAfee, A. (2017). *The Second Machine Age: Work, Progress, and Prosperity in a Time of Brilliant Technologies*. New York: W. W. Norton & Company.
6. Gomber, P., Koch, J. A., & Siering, M. (2017). Digital finance and FinTech: Current research and future research directions. *Journal of Business Economics*, 87(5), 537–580.
7. Demirgüç-Kunt, A., Martinez Peria, M. S., & Tressel, T. (2020). The global rise of digital financial services. *World Bank Economic Review*, 34(1), 1–25.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 2

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>